

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 5 grudnia 2019 r.

Pozycja 233

POSTANOWIENIE z dnia 30 sierpnia 2019 r. Sygn. akt Ts 95/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej A.K. w sprawie zgodności:

art. 1 ust. 1 w związku z art. 1 ust. 6 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r. poz. 1551) w zakresie, w jakim umorzenie składek na ubezpieczenie zdrowotne nie obejmuje osób, które prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą, ale z uwagi na ustalenie prawa do renty podlegały tylko i wyłącznie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, nie podlegając na zasadzie wyjątku obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, z art. 2 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 oraz w związku z art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 21 czerwca 2018 r. (data nadania), A.K. (dalej: skarżąca) wystąpiła z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia

2. Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującym stanem faktycznym.

Skarżąca, jako spadkobierczyni ojca rencisty, a następnie emeryta prowadzącego działalność gospodarczą jako radca prawny, nabyła spadek z dobrodziejstwem inwentarza. W dniu otwarcia spadku wysokość zobowiązania wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dalej: ZUS) z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne wynosiła wraz z odsetkami 21 088,16 zł.

6 listopada 2015 r. skarżąca złożyła do organu rentowego wnioski o umorzenie nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby

prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r. poz. 1551; dalej: ustawa o umorzeniu należności) o umorzenie należności.

Decyzją z 2 grudnia 2016 r. (nr [...]) ZUS odmówił umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od czerwca do września 1999 r., styczeń 2000 r., czerwiec 2000 r., lipiec 2000 r., od września do października 2006 r. w łącznej kwocie 21 088,66 zł.

Skarżąca wniosła odwołanie od powyższej decyzji.

Wyrokiem z 11 września 2017 r. (sygn. akt [...]), Sąd Okręgowy w W. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie skarżącej.

19 października 2017 r. skarżąca wniosła apelację, którą Sąd Apelacyjny w W. III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wyrokiem z 21 marca 2018 r. (sygn. akt [...]).

3. Zdaniem skarżącej, kwestionowana regulacja ma charakter dyskryminujący, albowiem narusza zasadę równości wobec prawa, gdyż ustawodawca zdecydował się umorzyć składki szerokiemu kręgowi podmiotów a pominął grupę, która nie wyróżniała się żadną cechą uzasadniającą takie pominięcie. Skarżąca wskazała także, że uszczuplenie majątkowe na skutek braku abolicji na równych warunkach dla podmiotów podobnych jest naruszeniem prawa własności podlegającego konstytucyjnej ochronie ze szczególnym podkreśleniem zasady równości. Ustawodawca, wprowadzając regulacje, które dotyczą materii własności czy też majątkowych powinien mieć na uwadze równe traktowanie obywateli wobec prawa. Nadto, zdaniem skarżącej, zakwestionowana regulacja narusza zasadę demokratycznego państwa prawnego przez złamanie zasad prawidłowej legislacji a przede wszystkim zasady określoności prawa.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub inny organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach, prawach lub obowiązkach określonych w Konstytucji.

Skarga konstytucyjna jest nadzwyczajnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności lub praw, którego merytoryczne rozpoznanie uwarunkowane zostało spełnieniem przesłanek wynikających zarówno z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i z ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK).

Zgodnie z art. 61 ust. 1 u.o.t.p. TK skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymaganiom, szczególnie tym, które wynikają z Konstytucji, a także, czy nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 53 ust. 1 u.o.t.p. TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia wymagania formalne, uzasadniające przekazanie jej do merytorycznej oceny.

2.1. Skargę sporządził adwokat – pełnomocnik z wyboru – umocowany przez skarżącą do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej w związku z wydaniem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w W. III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt [...].

2.2. Skarżąca wyczerpała drogę prawną, ponieważ wykorzystwała przysługujące jej zwykle środki odwoławcze w postępowaniu przed organami administracji publicznej, a następnie przed sądami. Wyrok Sądu Apelacyjnego w W. III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 21 marca 2018 r. (sygn. akt [...]) jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwyczajne środki zaskarżenia.

Do skargi konstytucyjnej, zgodnie z art. 53 ust. 2 pkt 2 u.o.t.p. TK, zostały dołączone także rozstrzygnięcia potwierdzające wyczerpanie drogi prawnej, o której mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK.

2.3. Dochowany został trzymiesięczny termin wniesienia skargi, zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, ponieważ wyrok Sądu Apelacyjnego w W. został doręczony pełnomocnikowi skarżącej 26 kwietnia 2018 r. Od tej daty rozpoczął bieg trzymiesięczny termin do wniesienia skargi konstytucyjnej, która została wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego 21 czerwca 2018 r. (data nadania).

2.4. Przedmiotem skargi jest art. 1 ust. 1 w związku z art. 1 ust. 6 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r. poz. 1551; dalej: ustawa o umorzeniu należności) w zakresie, w jakim umorzenie składek na ubezpieczenie zdrowotne nie obejmuje osób, które prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą, ale z uwagi na ustalenie prawa do renty podlegały tylko i wyłącznie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, nie podlegając – na zasadzie wyjątku – obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

2.5. Trybunał stwierdza, że kwestionowany w skardze konstytucyjnej art. 1 ust. 1 ustawy o umorzeniu należności miał zastosowanie przy wydaniu decyzji rozstrzygającej o prawach lub wolnościach skarżącej, ponieważ decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nr [...] z 2 grudnia 2016 r. została wydana na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963) w związku z art. 1 ust. 1 ustawy o umorzeniu należności. Następnie wyrokami sądów powszechnych została utrzymana w mocy.

2.6. W skardze konstytucyjnej skarżąca przedstawiła stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK), określiła przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK), wskazała przysługujące jej konstytucyjne prawo i w jaki sposób zostało ono, jej zdaniem, naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK), a także uzasadniła sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia wymagania formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz art. 53 i art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, co uzasadnia nadanie jej, na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK, dalszego biegu.

Z powyższych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.